Lieta Nr.137003316

S P R I E D U M S
Jelgavā 2016.gada 12.jūlijā

Zemgales apgabaltiesa
šādā sastāvā: tiesnese referente I.Akmeņlauka
tiesneses R.Knabe un D.Baltā
sakarā ar /pers. B/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību izskatīja apelācijas kārtībā rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Tukuma rajona tiesas 2016.gada 22.aprīļa spriedumu atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2015.gada 18.decembra lēmums Nr.22.11-1/1356, bet /pers. B/ sūdzība noraidīta.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem, pārbaudījusi pierādījumus un lietas materiālus, Zemgales apgabaltiesa

k o n s t a t ē j a

2015.gada 10.augustā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Ražotņu un citu nozaru pārbaužu daļas Ražotņu 1.pārbaužu nodaļas galvenā nodokļu inspektore Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu NK Nr.025248 par šādiem pārkāpumiem.

2015.gada 13.jūlijā VID Nodokļu kontroles pārvaldes Ražotņu un citu nozaru pārbaužu daļas Ražotņu 1.pārbaužu nodaļas amatpersona uzsākot tematisko pārbaudi SIA /Nosaukums A/ (NMR kods /NMR kods/, juridiskā adrese - /adrese/) VID Nodokļu kontroles pārvaldes telpās Talejas ielā l, Rīgā, par ko tika noformēts tematiskās pārbaudes akts Nr.23.2.1/206, izvērtējot pārbaudē uzrādītos dokumentus par 2014.gadu, konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ iegādājās pārsvarā vara lietņus, alvas lietņus, kā arī audumus, šujmašīnas no SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/ un pārdeva SIA /Nosaukums E/.

Pārbaudot realizācijas darījumus ar SIA /Nosaukums E/, konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ izrakstīja pavadzīmes par vara lietņu (marka CW119C), šujmašīnu, audumu un citu preču pārdošanu, kā arī avansa rēķinus par vara lietņu un alvas lietņu avansa maksājumiem, kurus iekļāva PVN deklarācijās 2014.gadā. Kopā SIA /Nosaukums A/ 2014.gada izrakstīja SIA /Nosaukums E/ 30 avansa rēķinu. Gala pavadzīmes uzrādītas tikai 3 avansa rēķiniem, kuros norādītie preču nosaukumi un kodi nesakrīt ar gala pavadzīmē norādītajiem preču nosaukumiem un kodiem:

- 2015.gada 16.februārī SIA /Nosaukums A/ izrakstīja gala pavadzīmi Nr.15-1/1602 SIA /Nosaukums E/ par vara sakausējumu (bronzas) lietņu (marka RG5 CB499K) pārdošanu par kopējo summu ar PVN 153670 *euro*. Šo summu SIA /Nosaukums E/ apmaksāja 2014.gadā ar 2 avansa rēķiniem: 2014.gada 10.jūlija avansa rēķins Nr.10/07/2014 par kopējo summu ar PVN 93850 *euro* un 2014.gada 15.jūlija avansa rēķins Nr.15/07/2014-1 par kopējo summu 131529,17 *euro* (bet no šī avansa rēķina attiecas tikai 59820 *euro*). Avansa rēķinā Nr.10/07/2014 norādīts, ka avansa maksājums veikts par vara lietņiem, metāla marka CW500L un avansa rēķinā Nr.l5/07/2014-1 norādīts, ka avansa maksājums veikts par vara lietņiem, metāla marka CW119, kas nesakrīt ar 2015.gada 16.februāra pavadzīmē Nr.15-1/1602 minēto preces nosaukumu - vara sakausējumu (bronzas) lietņi, marka RG5 CB499K. 2015.gada 16.februāra pavadzīmē Nr.15-1602 norādīta preču izsniegšanas vietas adrese no SIA /Nosaukums A/ puses - /adrese/. SIA /Nosaukums A/ minētajā adresē nav reģistrēta struktūrvienība un pārbaudes laikā nav uzrādīti dokumenti (telpu nomas līgumi, ceļazīmes, pārvietošanas dokumenti u.c.), kas pamatotu SIA /Nosaukums A/atrašanos /adrese/;

- 2015.gada 27.martā SIA /Nosaukums A/ izrakstīja SIA /Nosaukums E/ gala pavadzīmi Nr.15?1/2703 par sakausējumu (bronzas) lietņu (marka RG5 CB499K) pārdošanu par kopējo summu ar PVN 153670 *euro*. Šo summu SIA /Nosaukums E/ apmaksāja 2014.gadā ar 2 avansa rēķiniem: 2014.gada 15.jūlija avansa rēķins Nr.l5/07/2014-1 (no šī avansa rēķina attiecas tikai 71709,17 *euro*) un 2014.gada 15.jūlija avansa rēķins Nr.l5/07/2014-2 par kopējo summu 100300 *euro* (no šī avansa rēķina attiecas tikai 81960,83 *euro*). Avansa rēķinā Nr.l5/07/2014-1 norādīts, ka avansa maksājums veikts par vara lietņiem, metāla marka CW119C un avansa rēķinā Nr.15/07/2014-2 norādīts, ka avansa maksājums veikts par vara lietņiem, metāla marka CW500L, kas nesakrīt ar 2015.gada 27.marta pavadzīmē Nr.15-1/2703 minēto preces nosaukumu - vara sakausējumu (bronzas) lietņi, marka RG5 CB499K. 2015.gada 27.marta pavadzīmē Nr.15-1/2703 norādīta preču izsniegšanas vietas adrese no SIA /Nosaukums A/ puses - /adrese/. SIA /Nosaukums A/ minētajā adresē nav reģistrēta struktūrvienība un pārbaudes laikā nav uzrādīti dokumenti (telpu nomas līgumi, ceļazīmes, pārvietošanas dokumenti u.c.), kas pamatotu SIA /Nosaukums A/ atrašanos /adrese/.

Pārbaudes laikā tika uzrādīts 2014.gada 3.janvāra līgums Nr.03/01/2014 par vara lietņu piegādēm, kurā norādīts, ka SIA /Nosaukums A/ apņemas piegādāt vara un vara sakausējumu lietņus, metāla marka CW119C un CW500L, tātad, arī līgumā norādītas markas nesakrīt ar pavadzīmēs minētajām markām.

Ņemot vērā augstāk minēto, nav skaidrs kā tika veikta preču transportēšana starp minētajām adresēm (no SIA /Nosaukums A/ noliktavas adreses /adrese/uz /adrese/ un uz /adrese/), par kādām precēm veikti avansa maksājumi un kādas preces faktiski tika pārdotas (markas nesakrīt). Turklāt avansa rēķini ir izrakstīti 2014.gada jūlijā, bet gala pavadzīmes izrakstītas tikai 2015.gada februārī un martā. Līdz ar to konstatēts, ka nevar izsekot preču kustībai, grāmatvedībā sniegtā informācija nav pilnīga un salīdzināma, grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona nevar gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma darījumiem, konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Pārbaudot SIA /Nosaukums A/ kases dokumentus, konstatēts, ka kases ieņēmumu un izdevumu orderos nav norādīti visi nepieciešamie rekvizīti:

- kases izdevumu orderos Nr.1 (2015.gada 15.janvārī), Nr.2 (2015.gada 16.martā), Nr.3 (2015.gada 29.maijā) nav norādīts fiziskās personas (skaidrās naudas saņēmēja) vārds, uzvārds, personas kods, personu apliecinoša dokumenta dati. Ir norādīts, ka nauda izsniegta SIA /Nosaukums A/;

- kases ieņēmumu orderos Nr.1 (2015.gada 6.janvārī), Nr.2 (2015.gada 10.martā), Nr.3 (2015.gada 20.maijā) nav norādīts fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods (rezidentiem), personu apliecinoša dokumenta dati. Ir norādīts tikai, ka nauda saņemta no UAB /Nosaukums G/ (LT100002901514).

Protokolā norādīts, ka /pers. B/ kā SIA /Nosaukums A/ valdes locekle pārkāpa 1992.gada 14.oktobra likuma „Par grāmatvedību": 2.panta pirmo un otro daļu un Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.584 „Kases operāciju uzskaites noteikumi" 14.3. un 15.3.punktu.

/pers. B/ darbības kvalificētas pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmās daļas un 155.^{2} panta pirmās daļas.

Ar VID amatpersonas 2015.gada 17.augusta lēmumu Nr.NK025248 /pers. B/ atzīta par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.^{2} panta pirmajā daļā un sodīta ar naudas sodu 180 *euro* apmērā.

Vienlaicīgi ar minēto lēmumu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valdes locekle /pers. B/ atzīta par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmajā daļā un sodīta ar naudas sodu 400 *euro* apmērā, atņemot /pers. B/ tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz 1 gadu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta otro daļu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valdes locekle /pers. B/ atzīta par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta pirmajā daļā un sodīta ar naudas sodu 400 *euro* apmērā, atņemot /pers. B/ tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz 1 gadu

Minēto lēmumu /pers. B/ pārsūdzēja VID ģenerāldirektorei.

Ar VID ģenerāldirektores /Valsts amatpersona 1/ 2015.gada 18.decembra lēmumu Nr.22.11?1/1356 VID amatpersonas 2015.gada 17.augusta lēmums Nr.NK025248 atstāts negrozīts, bet /pers. B/ sūdzība noraidīta.

Minēto lēmumu /pers. B/ pārsūdzēja Tukuma rajona tiesā.

Ar Tukuma rajona tiesas 2016.gada 22.aprīļa spriedumu atstāts negrozīts VID ģenerāldirektores 2015.gada 18.decembra lēmums Nr.22.11-1/1356, bet /pers. B/ sūdzība noraidīta.

Par Tukuma rajona tiesas spriedumu /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu par VID ģenerāldirektores 2015.gada 18.decembra lēmuma Nr.22.11-1/1356 atstāšanu negrozītu.

/pers. B/ apelācijas sūdzībā norāda, ka pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz pilnā apjomā.

/pers. B/ norāda, ka Tukuma rajona tiesa neizvērtēja apstākļus, ka VID ģenerāldirektores 2015.gada 18.decembra lēmums Nr.22.11-1/1356 pēc savas būtības nesatur pierādījumu kopumu un faktus, kas būtu par pamatu piemērot atbildību pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{6} panta.

/pers. B/ vērš uzmanību uz to, ka fiksētie lietas apstākļi neatbilst pantā paredzētajam pārkāpuma sastāvam, jo nevienā brīdī nav konstatēta nepatiesas vai nepilnīgas informācijas sniegšana. /pers. B/ norāda, ka lēmumā VID ir analizējis uzņēmuma veikto darbību - tajā skaitā saņemtos avansa maksājumus un preču piegādes pēc šiem avansiem. Visos dokumentos ir norādītas preču izsniegšanas un saņemšanas vietas, kas arī ir norādīts lēmumā.

/pers. B/ norāda, ka pieņemot lēmumu VID analizējis SIA /Nosaukums A/ sadarbības partnerus, kas piegādā preces, taču tie nav minēti pārkāpuma pierādījumu uzskaitē, tāpēc papildus paskaidrojumi par to netiek sniegti.

/pers. B/ atsaucas uz VID lēmumā norādītajiem pārkāpuma pierādījumiem un norāda, ka neviens normatīvs akts neliedz darījuma laikā mainīt līguma priekšmetu un darījuma nosacījumus, ja abas puses par to ir vienojušās. /pers. B/ norāda, ka darījumā ir noslēgta vienošanās un tā tika iesniegt tematiskās pārbaudes laikā. Pamatojoties uz šo vienošanos, tika mainīts piegādājamas preces veids. Darījums ir izsekojams un saprotams. /pers. B/ atsaucoties uz VID papildus argumentu, ka darījums ir noticis nereģistrētā struktūrvienībā, norāda, ka uzņēmums preci saņem un izsniedz tajās vietās, kur tas saimnieciski ir izdevīgi vai nepieciešams pasūtītājam.

Bez tam /pers. B/ vērš uzmanību uz to, ka VID darbinieki piedalījās darījuma apsekošanā – novērošanā, brīdī, kad prece no /adrese/ tika izsniegta SIA /Nosaukums E/. /pers. B/ norāda, ka darījums bija izsekojams un VID darbiniekiem saprotams, par ko tika noformēts apsekošanas akts.

/pers. B/ konstatē, ka VID darbinieki ir piemērojuši nepareizu Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa pantu, jo par saimnieciskās darbības veikšanu nereģistrētā struktūrvienībā nav piemērojams Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 166.^{6} pants.

Izvērtējot kopsakarā argumentus par sodīšanu pēc Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa I55.^{2} panta, /pers. B/ secina, ka uzskaitīti formāli pārkāpumi, kas ir nebūtiski un neietekmē VID iespējas kontrolēt nodokļu maksātājus un to darījumus. /pers. B/ ieskatā, sodīšana pēc šādas formālas – nebūtiskas nianses ir prettiesiska, jo nesasniedz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikto soda mērķi.

/pers. B/ apelācijas sūdzībā norāda, ka Tukuma rajona tiesa nav izvērtējusi viņas uzņēmuma darbību un veiktos darījumus kopumā, lai gan lietas materiālos ir visi viņas darījumu dokumenti un paskaidrojumi par darījumu gaitu. /pers. B/ norāda, ka, viņas ieskatā, darījumus veikusi, pilnībā ievērojot Latvijas Republikas likumos un normatīvajos aktos noteiktās prasības. Sūdzības iesniedzējas ieskatā, citādā veidā šos darījumus nemaz neesot iespējams veikt.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21} pantu, apgabaltiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā, jo nesaskata pamatu pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu sūdzību izskatīt tiesas sēdē.

Iepazīstoties ar apelācijas sūdzības iesniedzējas /pers. B/ lūgumu apelācijas sūdzībā par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, apgabaltiesa atzīst, ka šāds lūgums nav pamatots un ir noraidāms. Apgabaltiesa uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas lūgums nesatur kādus jaunus faktus, kuru izvērtēšana būtu nepieciešama tiesas sēdē, lietas apstākļi neprasa apelācijas sūdzības iesniedzējas personīgu uzklausīšanu un lietu var izspriest, iepazīstoties ar lietas materiāliem, līdz ar to nav pamata lietas nozīmēšanai mutvārdu procesā, tāpēc /pers. B/ lūgums noraidāms.

Par iesniegto apelācijas sūdzību rakstveida viedoklis nav iesniegts.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība noraidāma, bet pārsūdzētais spriedums atstājams negrozīts.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pants paredz, ka, institūcijai (amatpersonai) izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības.

Apgabaltiesa atzīst, ka /pers. B/ vainīgums administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto pārkāpumu izdarīšanā ir pierādīts gan ar iestādes un augstākas iestādes lēmumos, gan pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem, izanalizētajiem un pareizi novērtētiem pierādījumiem, kas ir iegūti ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem un ir pietiekami vainīguma konstatēšanai.

Tukuma rajona tiesa savā spriedumā norādījusi, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13} panta nosacījumiem pievienojusies lēmumā izteiktajiem argumentiem un secinājumiem un to izvērstāku izklāstu nav norādījusi. Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Apgabaltiesa konstatē, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti par faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem, to juridiskais pamatojums, kopumā ir jau izvērtēti, tāpēc apgabaltiesa atzīst, ka nolēmumos norādītais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tam pievienojas, līdz ar to atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13} panta trešajai daļai detalizēts un izvērsts argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā izvirzītos argumentus, apgabaltiesa secina, ka tajā nav norādītas kādas jaunas ziņas par faktiem, kas nebūtu zināmas un izvērtētas pirmās instances tiesā, un būtu par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai.

Kā redzams no iesniegtās apelācijas sūdzības teksta, tajā galvenokārt atkārtoti tie paši argumenti, kas bija jau norādīti iepriekšējās sūdzībās un tika izvērtēti. Apelācijas sūdzības iesniedzēja izteikusi nepilnīgu lūgumu, proti, lūgusi atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un augstākas iestādes lēmumu, taču nav izteikusi konkrētu lūgumu – ko vēlas panākt, lūdzot atcelt šos nolēmumus. Turklāt sūdzības iesniedzēja nav lūgusi atcelt iestādes lēmumu, ar kuru viņa tika saukta pie administratīvās atbildības un tika noteikts sods.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka tiesa nav izvērtējusi uzņēmuma darbību un veiktos darījumus kopumā, lai gan, viņasprāt, lietas materiālos ir visi darījumu dokumenti un paskaidrojumi par darījumu gaitu.

Apgabaltiesa atzīst, ka šāds sūdzības iesniedzējas arguments nav pamatots, jo /pers. B/ inkriminēti konkrēti pārkāpumi komercdarbībā un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un finanšu jomā, tāpēc pirmās instances tiesai nav pamata vērtēt uzņēmuma darbību un veiktos darījumus kopumā, bet pārkāpumus, kas tiek inkriminēti un norādīti administratīvā pārkāpuma protokolā. /pers. B/ sniegtos paskaidrojumus saistībā ar inkriminētajiem pārkāpumiem ir izvērtējusi gan iestāde, gan augstāka iestāde. Pirmās instances tiesai nekādi jauni paskaidrojumi netika sniegti.

Apelācijas sūdzībā saistībā ar inkriminētajiem pārkāpumiem nav norādīti iemesli un nav dots konkrēts skaidrojums tam, kāpēc kases ieņēmumu un izdevumu orderos netika norādīti rekvizīti, kas noteikti normatīvos aktos par kases operāciju uzskaiti.

Tāpat apelācijas sūdzībā nav norādīti iemesli un nav dots skaidrojums tam, kāpēc preču piegādes pavadzīmēs norādītā metāla marka neatbilst līgumā par vara lietņu piegādēm pasūtītajai metāla markai, kāpēc tematiskajā pārbaudē netika uzrādīti dokumenti par preču piegādi saskaņā ar izrakstītiem avansa norēķiniem.

Apgabaltiesa uzskata, ka ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem, kas ir pareizi izvērtēti gan augstākas iestādes lēmumā, gan pirmās instances tiesas spriedumā, ir pilnībā pierādīta SIA "/Nosaukums A/" valdes locekles /pers. B/ vaina un darbības kvalificētas pareizi pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.^{2} panta pirmās daļas un 166.^{6} panta pirmās daļas.

Apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt Valsts ieņēmumu dienesta tematiskās pārbaudes laikā konstatētos faktus.

Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka grāmatvedības uzskaites būtība un galvenais uzdevums ir nodrošināt uzņēmuma grāmatvedības reģistros patiesu un pilnīgu informāciju par tā saistībām, saimnieciskās darbības rezultātiem, finanšu stāvokli.

Tiesa pamatoti norādīja, ka sūdzības iesniedzējai, kā SIA " /Nosaukums A/" valdes loceklei, bija pienākums nodrošināt sabiedrības grāmatvedības organizēšanu un kārtošanu atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" noteiktajām prasībām. Tiesa pamatoti atzina, ka sūdzības iesniedzēja, kā sabiedrības valdes locekle, nav nodrošinājusi, lai kases ieņēmumu un izdevumu orderos tiktu norādīti normatīvajos aktos noteiktie rekvizīti. Tiesa norādīja, ka šādu prasību neievērošana apgrūtina iespēju pārliecināties par naudas līdzekļu plūsmu, proti, kam naudas līdzekļi izsniegti no kases, vai identificēt personu, kura veikusi naudas iemaksu kasē.

Turklāt tiesa pamatoti atzina, ka trūkumus grāmatvedības kārtošanā un organizēšanā nevar atzīt par formāliem pārkāpumiem, jo nepilnīgas un nesalīdzināmas informācijas atspoguļošana grāmatvedībā liedz gūt patiesu un skaidru priekšstatu par komercsabiedrības saimnieciskajiem darījumiem vispār, nav iespējams gūt pārliecību par grāmatvedībā atspoguļoto saimniecisko darījumu patiesumu un likumību. Tiesa pamatoti norādīja, ka grāmatvedības kārtošanas nosacījumi noteikti ar mērķi, lai nodokļu maksātājs precīzi atspoguļotu informāciju par veiktajiem darījumiem, gūtajiem ienākumiem un aprēķinātajām un valsts budžetā maksātajiem nodokļiem, kas attiecīgi skar visas sabiedrības interesi.

Kā redzams no augstākas iestādes lēmuma, iestāde noraidīja /pers. B/ sūdzībā norādīto, ka SIA "/Nosaukums A/" noslēgtie sadarbības līgumi un piegādes dokumenti ar SIA "/nosaukums M/" precīzi definētu abu uzņēmumu sadarbību un no iesniegtajiem dokumentiem būtu redzams un konstatējams darījums, tas izsekojams un saprotams, pamatojoties uz turpmāk norādīto.

Likuma "Par grāmatvedību" 7.panta pirmā daļa noteic, ka grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina uzņēmuma saimnieciskās darbības esamību. Atbilstoši normas ceturtajai daļai ieraksti grāmatvedības reģistros izdarāmi savlaicīgi, nodrošinot, ka tie ir pilnīgi, precīzi un sistemātiski sakārtoti. Nav pieļaujami ieraksti, kuru saturs vai mērītāji atšķiras no attaisnojuma dokumenta.

Augstāka iestāde savā lēmumā atzīmēja, ka pievienotās vērtības nodokļa likuma 134.panta otrajā daļā noteikts, ka nodokļa maksātājam ir pienākums veikt pietiekami precīzu darījumu uzskaiti, lai Valsts ieņēmumu dienests varētu pārbaudīt nodokļa piemērošanu. Arī augstāka iestāde savā lēmumā norādīja, ka trūkumus grāmatvedības kārtošanā un attaisnojuma dokumentu noformēšanā nevar uzskatīt par formāliem pārkāpumiem.

Tāpat augstāka iestāde pamatoti norādīja, ka no neskaidras grāmatvedības informācijas nav iespējams gūt pārliecību par grāmatvedībā atspoguļoto saimniecisko darījumu patiesumu un likumību, kā rezultātā var tikt nodarīti būtiski zaudējumi valsts budžetam.

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā SIA /Nosaukums A/ tematiskai pārbaudei iestādei uzrādīja atsevišķus attaisnojuma dokumentus, no kuriem nevar izsekot precīzai preču kustībai, augstāka iestāde pamatoti atzina, ka nevar konstatēt - par kādām precēm konkrēti ir veikti avansa maksājumi un kādas preces faktiski ir pārdotas (piemēram, nesakrīt vara lietņu markas), līdz ar to iestāde pamatoti atzina, ka iesniedzējas sūdzībā norādītās iebildes ir atzīstamas kā izvairīšanās no administratīvās atbildības.

Iestāde pamatoti noraidīja sūdzības iesniedzējas argumentu, ka neviens normatīvais akts neliedz darījuma laikā mainīt līguma priekšmetu un darījuma nosacījumus, ja abas puses par to ir vienojušās, par ko konkrētajā gadījumā ir noslēgta vienošanās, kā arī uzņēmums preci saņem un izsniedz tajās vietās, kur tas saimnieciski ir izdevīgi vai nepieciešams pasūtītājam. Iestāde norādīja, ka par nodokļa rēķiniem izmantojami dokumenti, kuri noformēti likuma" Par grāmatvedību" un Ministru kabineta noteiktā kārtībā un kuros ietverta attiecīgā informācija, tādējādi tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus tiek saistīts ar pienākumu izmantot tiesiski pareizi noformētus dokumentus (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 21.februāra spriedumu lietā Nr. SKA-53/2007*).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu" (turpmāk-Noteikumu Nr.585) 2.punkta nosacījumiem visus uzņēmuma saimnieciskos darījumus apliecina ar attaisnojuma dokumentiem (pavadzīmēm), novērtē naudas izteiksmē un, ievērojot, hronoloģiju, sistemātiskā kārtībā iegrāmato uzņēmuma grāmatvedības reģistros. Atbilstoši minētās normas 8.punkta nosacījumiem dokumentus,

kas atbilst attaisnojuma dokumentiem noteiktajām prasībām, izmanto ierakstiem grāmatvedības reģistros, lai sistematizētu šajos dokumentos ietverto informāciju par uzņēmuma saimnieciskajiem darījumiem.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 585 35.[11] punktu, lai noteiktu preču izcelsmi un piederību preču saņemšanas un izsniegšanas vietās, izmanto preču piegādes dokumentus. Preču piegādes dokuments ir dokuments, kurš apliecina preču piegādes un saņemšanas faktu. Minētās normas apakšpunktos norādīts uz preču piegādes dokumentā norādāmajiem rekvizītiem un informāciju. Preču izsniegšanas un saņemšanas vietas adresi, attiecīgā saimnieciskā darījuma vai darbības aprakstu (piemēram, preču piegāde (pārdošana) citam uzņēmumam, pārvietošana starp uzņēmuma struktūrvienībām), kā arī norādāma atsauce uz citu dokumentu (ja tāds ir), kurā atrodama informācija, kas nepieciešama saimnieciskā darījuma novērtēšanai naudas izteiksmē (piemēram, līgums). Noteikumu Nr.587 35.13 punktā noteikts, ka preču piegādes dokumentu sagatavo līdz preces nodošanas brīdim.

Augstāka iestāde norādīja, ka no minētā izriet, ka gadījumā, ja darījuma laikā tiek mainīti līguma priekšmeta un darījuma nosacījumi, noformējami attiecīgi attaisnojuma dokumenti un preču piegādes dokumentos ir norādāmas konkrētas atsauces, kas norāda uz faktisko preces atrašanās un tās pārvietošanas vietu, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona var gūt precīzu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma faktiskajiem darījumiem un izsekot katra saimnieciskā darījuma sākumam un norisei.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt augstākas iestādes atzinumu, ka SIA "/Nosaukums A/" pārbaudei iesniegtie grāmatvedības uzskaites dokumenti neatspoguļo patiesu komercsabiedrības saimniecisko darījumu norisi, nav iespējams izsekot katra saimnieciskā darījuma norisei. Līdz ar to pamatoti tika atzīts, ka /pers. B/ nav rīkojusies kā krietns un rūpīgs saimnieks, kā to noteic Komerclikuma 169.panta pirmā daļa.

Apgabaltiesa atzīst, ka gan iestādes, gan augstākas iestādes lēmumos pietiekami detalizēti norādīti un analizēti pierādījumi atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktajam par pierādījumu vērtēšanu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants noteic, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas materiāliem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

No minētā secināms, ka to, cik ticamas pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, jāizvērtē, aplūkojot visus procesā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Tikai pastāvot saprātīgām šaubām, kuras nevar novērst, tās jāvērtē par labu pārkāpējam.

Apgabaltiesa nekonstatē procesuālus pārkāpumus iestādes un pirmās instances tiesas rīcībā, kas ļautu apšaubīt kāda pierādījuma ticamību vai attiecināmību par /pers. B/ vainu administratīvo pārkāpumu izdarīšanā. Pirmās instances tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pantam pareizi novērtējusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, viņas vainīgums inkriminēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanā ir pierādīts ar lietā iegūtiem un pārbaudītiem pierādījumiem, kas ir iegūti ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem un ir pietiekami vainīguma konstatēšanai.

Apgabaltiesai, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, nerodas saprātīgas šaubas par /pers. B/ vainīgumu viņai inkriminēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanā. /pers. B/ par izdarīto pārkāpumu pamatoti saukta pie administratīvās atbildības, viņai noteikts taisnīgs sods, kas ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma raksturu, smagumu un bīstamību, un tas ir izvēlēts atbilstoši likuma prasībām, ievērojot attiecīgo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantu sankcijās paredzētos sodus.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka, nosakot sodu un papildsodu, pamatoti vērtēts apstāklis, ka /pers. B/ citā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību bija ieņēmusi valdes locekles amatu, un viņa tika saukta pie administratīvās atbildības un sodīta pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.[9] panta pirmās daļas un 166.[6] panta pirmās daļas.

Tāpat iestāde pamatoti vērtēja apstākli, ka /pers. B/ nav bijusi informēta par sadarbības partneru saimnieciskās darbības apturēšanu vai izbeigšanu. Šajā sakarā konkrēti fakti par SIA "/Nosaukums A/" vairāku sadarbības partneru saimnieciskās darbības apturēšanu, izbeigšanu norādīti gan iestādes, gan augstākas iestādes lēmumos.

Iestāde pamatoti ņēma vērā apstākli, ka SIA "/Nosaukums A/" Valsts ieņēmumu dienestam deklarētā darījumu vērtība 2014.gadā ir 6 617 953,03 *euro*, savukārt budžetā iemaksājamais PVN ir tikai 560,62 *euro*.

Līdz ar to Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka iestādes secinājums, ka SIA /Nosaukums A/ pārbaudei iesniegtie grāmatvedības uzskaites dokumenti neatspoguļo patiesu komercsabiedrības saimniecisko darījumu norisi, ir pamatots.

Ievērojot minēto, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tāpēc tas atstājams negrozīts, bet /pers. B/ apelācijas sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21], 289.[22] pantu, Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Tukuma rajona tiesas 2016.gada 22.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.
Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese referente I.Akmeņlauka

Tiesnese R.Knabe

Tiesnese D.Baltā